

การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

The decisions on studying of the undergraduate students at
the Faculty of Science and Technology, Pathumthani University

มีสิทธิ์ ชัยมณี^{1*}

Mesith Chaimanee^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ศึกษาในปีการศึกษา 2557 จำนวน 84 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวโดย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านชื่อเสียงของสถาบัน ด้านสภาพเศรษฐกิจและด้านประกอบอาชีพ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษวิจัยพบว่า การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี ภาพรวมด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.79 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.49 ด้านชื่อเสียงของสถาบันอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านสภาพเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.80 และด้านประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.63

คำสำคัญ: การเลือกศึกษาต่อ

Abstract

This research attempted to study the factors that influence the decision to study in a Bachelor of Science and Technology, Pathumthani University. Population and groups were 84 undergraduate students who studying at the Faculty of Science and Technology in the academic year of 2557. The instruments of the study was the questionnaire which consisted of two parts: general information and the information of economy and society divided as five aspects; the interests and personal the reasons, the person concerned, the reputation of the university, the economic conditions and the occupation. The statistics used for data analysis were the percentage, the mean and the standard deviation. The results showed that the decision-making of the undergraduate students to study at the

¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹ Department of Information Technology, Faculty of Science and Technology, Pathumthani University

* Corresponding author. E-mail: hchaima_nee@hotmail.com

Faculty of Science and Technology, Pathumthani University depended on the following factors; the interests and personal reasons were at a high level (\bar{X} =3.79), the person concerned was at the high level (\bar{X} = 3.49), the reputation of the university was at a high level (\bar{X} =4.13), the economy was at a high level (\bar{X} =3.80) and the occupation was at a high level (\bar{X} =3.63).

Keyword: decision-making

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบัน เน้นการพัฒนาความสามารถที่ยั่งยืนของผู้เรียน ในการหาความรู้ใหม่ตลอดชีวิต รวมทั้งเน้นการสร้าง ความสามารถ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพในอนาคต สะท้อนให้เห็น ความต้องการของประชาชนที่ประสงค์จะให้ สถาบันการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน ที่ต้องพัฒนาควบคู่กันไป ทั้งในบทบาทการชี้นำ การร่วมมือพัฒนาและการพึ่งพาอาศัยกัน ดังนั้นการ ตัดสินใจเลือกศึกษาต่อคณะหนึ่ง คณะใด ใน ระดับอุดมศึกษา จึงเป็นเรื่องสำคัญมากเนื่องจาก ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศการตัดสินใจเลือกศึกษา ในสาขาวิชาใดนั้นถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญต่อ การประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้นการเลือกศึกษา ต่อจึงเป็นเรื่องสำคัญและต้องทำอย่างรอบคอบ ระมัดระวังบุคคลจึงจำเป็นต้องได้รับความรู้ในเรื่อง ของกระบวนการตัดสินใจที่ถูกต้องโดยเฉพาะในเรื่อง การศึกษาผู้ใดสามารถตัดสินใจเลือกศึกษาได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสมกับความสนใจความถนัด บุคลิกภาพของตนเองผู้นั้นมีแนวโน้มที่จะประสบ ความสำเร็จในชีวิตแต่ถ้าเลือกไม่เหมาะสมผู้นั้นอาจ ประสบความล้มเหลวมีผลเสียต่อสุขภาพจิตก่อให้เกิด ผลเสียทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ

ในที่สุดเช่นเดียวกับบุคคิชัย (2523) ที่กล่าวว่า การตัดสินใจ มีความสำคัญในระดับบุคคลระดับองค์กรหรือ หน่วยงานและระดับประเทศในระดับบุคคลมีการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตและการประกอบ อาชีพทั้งที่เป็นของตนเองและครอบครัวหรือประเทศ เนื่องจากสังคมมีความคาดหวังสูงต่อคุณภาพของ บัณฑิตที่ได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านวิชาการและ วิชาชีพจนเป็นผู้มีความรู้ความคิดความสามารถและ ความรับผิดชอบต่อสังคม

การศึกษาเป็นการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นที่ไปในทางที่ดีขึ้น การเลือกศึกษาที่ตรงกับความต้องการและความรู้ ความสามารถของผู้เรียนเพราะหลังจากจบการศึกษา ไปแล้วผู้เรียนต้องใช้ความรู้ที่ได้ศึกษามาประกอบ อาชีพตามที่ตนถนัดและต้องการการตัดสินใจเลือก อาชีพจึงมีความสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อเพื่อ เป็นนิสิตนักศึกษาซึ่งจะนำไปสู่การมีคุณภาพที่ดี ของบุคคลนิสิตนักศึกษาในวันนี้จะต้องทำหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพในวันข้างหน้า ผู้วิจัยจึงสนใจ ที่จะศึกษาถึงการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อใน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยปัจจุบันคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีมีสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศสาขาเดียว มหาวิทยาลัยปทุมธานีจึงต้องการเพิ่มจำนวน

นักศึกษาและขยายสาขาวิชาอื่นเพิ่มเติมในคณะดังกล่าว ผลการวิจัยนี้จะนำไปใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการวางแผนพัฒนาหรือกำหนดนโยบายทางการศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2557 คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 84 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปีการศึกษา 2557 โดยวิธีการแบบเจาะจง จำนวน 84 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นแบ่งเป็นดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาชีพของผู้ปกครองระดับการศึกษาของผู้ปกครองรายได้ของผู้ปกครองค่าใช้จ่ายในการศึกษาและความคาดหวังต่องานอาชีพในอนาคต

2. ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวโดย ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านชื่อเสียงของสถาบัน ด้านสภาพเศรษฐกิจและด้านประกอบอาชีพ

ตัวแปรตามได้แก่การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาค่า IOC จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตามวิธีของครอนบาช (Cronbach, 1970) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล และตอนที่ 2 ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัวโดยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านชื่อเสียงของสถาบัน ด้านสภาพเศรษฐกิจและด้านประกอบอาชีพ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยให้หัวหน้าห้องของแต่ละชั้นปี นำแบบสอบถามไปแจกและรอรับกลับคืน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วนในการตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางและพรรณนา

ผลการศึกษา

การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี ผลการวิจัยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง 54 คน คิดเป็นร้อยละ 64.28 เพศชาย 30 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71

ผู้ตอบแบบสอบถามมีผลการเรียนเฉลี่ย 2.51-3.00 จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือผลการเรียนเฉลี่ย 2.00-2.50 และ 3.01-3.50 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาชีพของผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมามีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 28.57 อาชีพธุรกิจส่วนตัวและพนักงานเอกชน จำนวนอย่างละ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 และอาชีพรับราชการ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.1

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีรายได้มากกว่า 300,000 บาทต่อปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงรายได้ของผู้ปกครอง 100,000-200,000 บาทต่อปี จำนวน 24 คน คิดเป็น

ร้อยละ 28.57 รายได้ 200,001-300,000 บาทต่อปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 รายได้ 50,000 - 100,000 บาทต่อปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ผู้ตอบแบบสอบถามมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพฯ ปริมณฑลและภาคกลาง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29 ภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.14

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คาดหวังอาชีพในอนาคตทำงานเอกชน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมารับราชการและประกอบอาชีพส่วนตัว จำนวน 18 คน คิดเป็น 21.43 รัฐวิสาหกิจ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.29

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐกิจและสังคม จำแนกเป็นรายด้านแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว โดยด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องด้านชื่อเสียงของสถาบันด้านสภาพเศรษฐกิจและด้านประกอบอาชีพ ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

Table 1 Average and standard deviation of interest and personal reasons.

list	average	S.D.	output	order
to follow the personal interest	3.71	0.47	high	4
to achieve the aim easier than others	3.57	0.65	high	6
to gain the knowledge	3.64	0.63	high	5
to expand the opportunity and the success	3.93	0.27	high	2
to enhance a reputation	3.57	0.51	high	6
to expand the knowledge	3.79	0.80	high	3
to get the degree	4.29	0.47	high	1
overall	3.79	0.60	high	

จาก (Table 1) เหตุจูงใจภาพรวมในการเลือก ความต้องการเรียนเพื่อให้ได้รับปริญญา ค่าเฉลี่ย
 ศึกษาต่อของนักศึกษาด้านความสนใจและเหตุผล 4.29 และลำดับสุดท้ายเป็นค่านิยมของสังคมไทยที่
 ส่วนตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 ยอมรับผู้ที่มีการศึกษาสูงค่าเฉลี่ย 3.57
 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลำดับแรกคือ

Table 2 Average and standard deviation of interest and related people.

list	average	S.D.	output	order
parents' supporting	4.00	0.68	high	4
student counselors' advice	3.79	0.58	high	6
advisor's suggestion	3.79	0.58	high	6
advices from Seniors or friends	4.14	0.36	high	2
advices from the cousin	3.86	0.53	high	5
advices from the acquaintances	4.21	0.70	high	1
advices from the alumna	4.07	0.62	high	3
from the publishing	3.64	0.50	high	7
overall	3.49	0.59	high	

จาก (Table 2) เหตุจูงใจภาพรวมในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าลำดับแรกคือ คนรู้จัก

แนะนำให้มาศึกษา มีค่าเฉลี่ย 4.21 และลำดับสุดท้ายคือ ได้รับข่าวสารการรับสมัครจากนักประชาสัมพันธ์ของสถาบัน มีค่าเฉลี่ย 3.64

Table 3 Average and standard deviation of interest and institute.

list	average	S.D.	output	order
believability	4.14	0.36	high	3
familiarity	3.86	0.53	high	7
prosperous	3.93	0.47	high	6
lecturers	4.21	0.43	high	2
graduated learners are accepted	4.00	0.68	high	5
academic sources are strong	4.07	0.62	high	4
graduated comfortably	4.57	0.51	highest	1
overall	4.13	0.56	high	

จาก (Table 3) เหตุจูงใจภาพรวมในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาด้านชื่อเสียงของสถาบัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ลำดับแรกคือเข้าศึกษา

เชื่อว่าสำเร็จการศึกษาได้เร็วกว่าที่อื่น มีค่าเฉลี่ย 4.57 และลำดับสุดท้าย มีความคุ้นเคยกับมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ย 3.86

Table 4 Average and standard deviation of interest and economic.

list	average	S.D.	output	order
the credit fee is less	3.79	0.89	high	4
the expenditure is also less	3.64	0.74	high	6
there are scholarships	3.57	0.76	high	7
there is the loan for studying	3.86	0.53	high	3
for the Information and Technology learners can have special income	3.93	0.73	high	2
the fee of this university suits with family's status	4.07	0.73	high	1
the family can offer the course fee	3.71	1.07	high	5
overall	3.80	0.79	high	

จาก (Table 4) เหตุจูงใจภาพรวมในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาด้านสภาพเศรษฐกิจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 และเมื่อพิจารณาตามรายชื่อพบว่าลำดับแรกคือศึกษา

ที่มหาวิทยาลัยนี้ไม่กระทบกับฐานะการเงินทางบ้าน มีค่าเฉลี่ย 4.07 และลำดับสุดท้าย คือ มหาวิทยาลัยมีทุนอุดหนุนการศึกษาให้ 3.57

Table 5 Average and standard deviation of interest and occupation.

list	average	S.D.	output	order
the higher education can choose the suitable jobs	3.71	0.91	high	3
the certificate can guarantee the capability	3.57	0.76	high	4
the higher education can offer the similar occupations with parents	3.43	0.85	medium	5
the higher education can get more salary	3.79	0.58	high	2
the learning knowledge can be applied	3.36	1.08	medium	6
the higher education expands the chance to get the jobs	3.93	0.92	high	1
overall	3.63	0.86	high	

จาก (Table 5) เหตุจูงใจภาพรวมในการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาด้านประกอบอาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63 เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อพบว่าลำดับแรกคือถ้าได้รับการศึกษาจะช่วยให้หางานได้ง่ายขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.93 และลำดับสุดท้ายคือนำความรู้ไปประกอบอาชีพหลักได้ มีค่าเฉลี่ย 3.36

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานีพบว่า ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว ด้านสังคมและด้านการประกอบอาชีพ เป็นประเด็นสำคัญในการเลือกศึกษาต่อ ด้านสภาพ

เศรษฐกิจ ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ด้านชื่อเสียงของสถาบันและด้านความพร้อมของคณะ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1. **ด้านสนใจและเหตุผลส่วนตัว** นักศึกษาที่เลือกศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.79) เพราะนักศึกษาต้องการเรียนเพื่อให้ได้รับปริญญา รวมทั้งโอกาสความก้าวหน้าและความสำเร็จให้แก่ตนเอง โดยสอดคล้องกับทวีศักดิ์ (2541) พบว่าต้องการเรียนให้ได้รับปริญญา และความก้าวหน้าและสำเร็จให้แก่ตนเอง สอดคล้องกับ อมรรัตน์ (2531) กล่าวถึงลักษณะงานอาชีพทุกชนิดที่ต้องการความรู้และทักษะโดยเฉพาะผู้เรียนควรจะสำรวจความสนใจและความสามารถของตนเองว่าจะศึกษาสาขาใดก็ได้

ต้องวิเคราะห์ตนเองว่าควรที่จะเลือกอาชีพในสาขาที่ตนสนใจจะทำให้เกิดความพอใจและมีความสุขในการทำงานให้เจริญก้าวหน้า และจากการศึกษาพบว่ามูลเหตุจูงใจด้านความถนัด ความสนใจ และเหตุผลส่วนตัว ค่าเฉลี่ยของมูลเหตุจูงใจอยู่ในระดับมาก

2. ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในด้านนี้ การเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49) เพราะว่ามีนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อตนเองสูง เข้าใจในลักษณะวิชาชีพและในปัจจุบันมีข้อมูลข่าวสารใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบิดาหรือมารดาสนับสนุนให้มาศึกษาและรุ่นพี่หรือเพื่อนที่สถานศึกษาเดิมแนะนำให้มาศึกษา สอดคล้องกับ ชาญวิทย์ (2539) พบว่านักเรียนส่วนมากตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพด้วยได้รับแรงจูงใจจากปัจจัยด้านบุคคลเป็นการตัดสินใจด้วยตนเอง สอดคล้องกับ สุมาลี (2540) กล่าวว่าไว้ว่าอิทธิพลที่สำคัญมากต่อการศึกษาต่อและเลือกอาชีพของนักเรียนประการหนึ่งคือตัวบุคคลผลจากการศึกษางานวิจัยของหลายๆ ท่านสอดคล้องกันว่าบิดามารดามีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพและเลือกศึกษาต่อเป็นอันดับแรก นอกจากบิดามารดาแล้วบุคคลที่มีความสำคัญรองลงไปคือเพื่อนฝูง บุคคลในอาชีพ บุคคลภายในโรงเรียน นักเรียนที่อาศัยอยู่ในเมืองเล็กๆ นั้น บิดามารดาและญาติพี่น้องจะมีความสำคัญมากที่สุดต่อการเลือกอาชีพสอดคล้องกับ ระเบียบ (2537) กล่าวว่ามนุษย์ต้องอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อม ดังนั้นสิ่งแวดล้อมซึ่งรวมถึงบุคคลก็จะมี

อิทธิพลในหลายๆ ด้านในการเลือกอาชีพก็เช่นเดียวกัน นักศึกษาจะต้องคำนึงถึงแรงจูงใจทั้งหลายมีอิทธิพลและแรงจูงใจที่สำคัญได้แก่ อิทธิพลทางครอบครัวต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งความปรารถนาของพ่อแม่และความชื่นชมที่เขามีต่อญาติพี่น้องและเพื่อนซึ่งประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพทำให้เกิดความต้องการอยากเลียนแบบบุคคลเหล่านั้น ความปรารถนาของพ่อแม่ นับได้ว่าเป็นแรงจูงใจที่มีอิทธิพลไม่ยิ่งหย่อนกว่าแรงจูงใจด้านอื่นๆ พ่อแม่บางคนอยากจะให้ลูกเลือกอาชีพตามที่ตนเองปรารถนาโดยมิได้พิจารณาถึงความถนัดความสนใจของลูกแต่ประการใด ทั้งนี้เพราะพ่อแม่มีความหวังจะให้ลูกมีความก้าวหน้าและพบว่าในรายข้ออาจารย์แนะแนวที่สถานศึกษาเดิมแนะนำให้มาศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาที่สถานศึกษาเดิมแนะนำให้มาศึกษา รุ่นพี่หรือเพื่อนที่สถานศึกษาเดิมแนะนำให้มาศึกษาญาติแนะนำให้มาศึกษาคนรู้จักแนะนำให้มาศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ในด้านนี้การเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.13) สอดคล้องกับแนวคิดของ เจือจันทร์ (2525) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกันในด้านสภาพเศรษฐกิจและสังคมทุนทรัพย์ที่ใช้ในการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษา ความมีชื่อเสียงและสถานที่ตั้งของสถานศึกษา ปัจจัยเหล่านี้เป็นเหตุผลให้บุคคลมีแรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อต่างกัน แต่ ทิพย์วรรณ (2526) กล่าวว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนอาจะจะมีแนวโน้มเหเข้าสู่ผลได้

ทางเศรษฐกิจ เช่นจะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดีไม่ต้องทำงานหนักและที่สำคัญก็คือต้องเป็นงานประเภทที่ตนรักและชอบที่จะทำด้วย เป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ มักขึ้นอยู่กับ ค่านิยมของพ่อแม่พี่น้องและเพื่อนโดยไม่คำนึงถึง ความสามารถของผู้เรียนได้ และพจน (2526) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจในการศึกษาระดับต่างๆ โดยเฉพาะ ในระดับอุดมศึกษาว่านับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้น ตามลำดับ ส่วนหนึ่งมาจากความต้องการของผู้เรียน ส่วนหนึ่งมาจากค่านิยมในปริญญาและอีกส่วนหนึ่ง มาจากการมีและไม่มีการทำงาน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสิ่งจูงใจ ให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาต่อสอดคล้องกับ เอนก (2542) ได้ทำการศึกษาเรื่องมูลเหตุจูงใจในการเลือก ศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสิ่งกระตุ้นทางการตลาด มีเหตุผลที่เลือกคือชื่อเสียงของคณะและสถาบัน รองลงมาคืออาจารย์ผู้สอนที่มีคุณภาพและสถาบันมี หลักสูตรที่ทันสมัย

4. ด้านสภาพเศรษฐกิจ นักศึกษาเลือก ศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) ทั้งนี้ เนื่องจากมหาวิทยาลัยปทุมธานีมีนโยบายการเก็บ ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงการศึกษา ในอัตราที่สมเหตุสมผลและยังมีทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา ดอกเบี้ยต่ำเพื่อบริการแก่นักศึกษาที่มีความประพฤติ ดีและการเรียนดี และเมื่อพิจารณารายข้อจาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมาข้อที่สถาบันนี้มีทุนกู้ยืม เพื่อการศึกษาดอกเบี้ยต่ำอยู่ในระดับมากเพียงข้อ ด้วยเป็นชี้ให้เห็นว่านักศึกษาเลือกเข้าศึกษาต่อเพราะ มีเงินทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา เสียดอกเบี้ยต่ำและ

การเรียนด้านวิทยาศาสตร์มีโอกาสทำงานหารายได้ ขณะที่เราเรียนได้ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎี โรเบิร์ต ฮอปพอค ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็น สาเหตุและอิทธิพลในการเลือกอาชีพของบุคคล เหตุผลที่จำเป็นคือเศรษฐกิจ ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ ต่ำมักจะเลือกและประกอบอาชีพเร็วและมักเลือก ประกอบอาชีพที่มีรายได้สูงในด้านการศึกษาคือผู้ที่มีการศึกษาและมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงย่อมมี โอกาสเลือกอาชีพได้กว้างขวางสอดคล้องกับ ลัดดา (2512) ศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการประกอบ อาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพ ของนักเรียนโรงเรียนประเภทการช่างอุตสาหกรรม สรุปได้ว่าแรงจูงใจในด้านการเงินที่เห็นว่าอาชีพนั้น มีรายได้ดี หาทำงานได้ง่าย ไม่มีทุนเรียนอย่างอื่น ซึ่งแรงจูงใจด้านการเงินส่งผลต่อการเรียนและมีต่อ ความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพน้อยมาก

5. ด้านประกอบอาชีพ นักศึกษาเลือก ศึกษาต่อคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการประกอบอาชีพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.63) นักศึกษาคิดว่าผู้ที่มีการศึกษาจะมี โอกาสเลือกงานให้เหมาะสมกับตนเองได้ ต้องการ นำวุฒิไปใช้ในการหางานหรือนำความรู้ไปประกอบ อาชีพหลักได้ ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะได้รับเงินเดือนสูง และถ้าได้รับการศึกษาจะช่วยให้หางานได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของปฐม (2528) กล่าวว่า เหตุจูงใจให้ผู้ใหญ่เข้ามาเรียนเหตุหนึ่งคือเหตุจูงใจ ด้านอาชีพ (vocational motives) เป็นเหตุผลที่สำคัญ และชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยผู้ใหญ่ตอนต้น หรือคนหนุ่มสาวเข้าเรียนเพราะต้องการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านอาชีพและด้านความรู้เพื่อหางานได้ง่ายขึ้น

ประกอบอาชีพได้ดีขึ้น ได้รับการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง หรือเพิ่มรายได้มากกว่าสอดคล้องกับสายสมรและกัลยา (2533) ได้ศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการในเขตภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อในกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์มากที่สุด โดยเฉพาะสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในด้านนี้ ส่วนใหญ่นักเรียนและผู้ปกครองมีความต้องการคล้ายกันในการเลือกสาขาวิชาต่างๆ เพราะคิดว่างานง่ายซึ่งตรงกับเหตุผลของผู้ปกครองส่วนใหญ่ นอกจากนี้ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดหวังว่าสาขาวิชาที่ต้องการให้บุตรหลานเลือกเรียนนั้นเมื่อเข้าสู่อาชีพจะทำให้มีรายได้ตอบแทนสูง

สรุป

จากผลการวิจัยข้างต้น ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี พบว่า ด้านชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยมีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.13) ดังนั้น คณะผู้บริหารของมหาวิทยาลัยจึงควรให้ความสำคัญต่อการรักษาภาพลักษณ์และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มหาวิทยาลัยคงไว้ซึ่งชื่อเสียงและการเป็นที่ยอมรับ

อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้นักศึกษาเลือกศึกษาต่อในคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยพบข้อเสนอแนะแบ่งตามด้านต่างๆ ดังนี้

1.1 ด้านความสนใจและเหตุผลส่วนตัว คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีควรจัดการเรียนการสอนฝึกทักษะภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎีทั้งด้านการจัดการและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

1.2 ด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญต่ำเกี่ยวกับเรียนตามการได้รับคำแนะนำจากศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรจัดการแนะแนวทางด้านการศึกษาคัดกิจกรรมส่งเสริมวิชาความรู้ เช่น จัดนิทรรศการเชิญวิทยากรผู้มีประสบการณ์หรือประสบความสำเร็จในวิชาชีพอิสระ จัดทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ สภาพที่เป็นจริงในการทำงานและสถานประกอบการต่างๆ

1.3 ด้านชื่อเสียงของสถาบัน ควรมีการวางแผนระยะสั้นและแผนระยะยาวเพื่อพัฒนาสถาบันให้มีความพร้อมทุกๆ ด้านเพื่อรักษาชื่อเสียงของสถาบันตลอดจนอำนวยความสะดวกทางการศึกษาให้เหมาะสมเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน

1.4 ด้านสภาพเศรษฐกิจทางมหาวิทยาลัย ควรพิจารณาค่าธรรมเนียมเงินบำรุงการศึกษา ค่าหน่วยกิตทั้งรายวิชาที่เป็นทฤษฎีและรายวิชาที่เป็นภาคปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้า

1.5 ด้านการประกอบอาชีพ ควรดำเนินการพัฒนาการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติฝึกทักษะเพื่อวิชาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์ให้กับนักศึกษาวางแผนพัฒนาจัดทำหลักสูตรให้ทันสมัยเพื่อผลิตบัณฑิตวิทยาศาสตร์ให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้นเพื่อให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาแรงจูงใจด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพิ่มเติม

2.2. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาความต้องการของตลาดต่อระดับปริญญาตรีในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

- เจือจันทร์ จงสถิตอยู่. 2525. ความต้องการทางการศึกษา: โอกาสและทางเลือก. *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 2: 19.
- ชาญวิทย์ กลิ่นเลขา. 2539. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสมุทรสงคราม. *วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.*
- ทวีศักดิ์ เบ้าหล่อเพชร. 2541. องค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียนอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี. *วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.*
- ทิพย์วรรณ นพวงศ์ ณ อยุธยา. 2526. เรียนเพื่ออะไร. *วิทยาคาร* 4: 32-35.

- ปฐม นิคมานนท์. 2528. การศึกษานอกระบบมหาวิทยาลัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. *ทิพย์อักษร, กรุงเทพฯ.*
- พจน์ สะเพียรชัย. 2526. การศึกษากับการพัฒนากายาชน. *วารสารการศึกษาแห่งชาติ* 2: 7-35.
- ระเบียบ อรรถ. 2537. มุลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อวิชาชีพคนกรรมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ.*
- ลัดดา สุวรรณรัตน์. 2512. แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความสนใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของนักเรียนในโรงเรียนประเภทการช่างอุตสาหกรรม. *ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.*
- วุฒิชัย จำนง. 2523. พฤติกรรมการตัดสินใจ. *โอเดียนสตรี, กรุงเทพฯ.*
- สายสมร สร้อยอินดีะ และกัลยา ธรรมพงษา. 2533. ความต้องการและความคาดหวังของนักเรียนและผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียน. *วารสารวิจัยเพื่อพัฒนา* 39: 86-95.
- สุมาลี จุลเจิม. 2540. แรงจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) วิทยาลัยพาณิชยการ สังกัดกรมอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร. *ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- อมรรัตน์ เจริญชัย. 2531. แนะนำอาชีพคนกรรมศาสตร์. *วารสารคนเศรษฐศาสตร์* 32: 21-24.
- Cronbach, L.J. 1970. *Essentials of psychological and education.* Harper & Row, New York.